

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ»

Ступінь вищої освіти - **Бакалавр**

Спеціальність **207 «Водні біоресурси та аквакультура»**

Освітня програма **«Водні біоресурси та аквакультура»**

Рік навчання **1, семестр 1**

Форма здобуття вищої освіти **денна, заочна**

Кількість кредитів ЄКТС **4**

Мова викладання **українська**

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБІП України

Радченко Людмила Сергіївна, к.і.н., доцент кафедри
міжнародних відносин і суспільних наук
Radchenko-history@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4358>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Історія української державності – це наука, що вивчає минуле народу, який жив на нашій землі з прадавніх часів, складаючи глибокі традиції, творячи високі зразки культури, створюючи та втрачаючи державні форми життя. Історія української державності включає в себе процеси виникнення і функціонування національних державних установ, національну державницьку думку та національно-визвольні змагання українців за відновлення своєї державності у період бездержавного існування України. Метою курсу "Історія української державності" є розуміння питань українського державотворення в історичному контексті через призму проблемно-концептуального підходу, який застосовується при викладанні дисципліни у вищій школі. Курс має забезпечити реалізацію в навчальному процесі принципів історизму, науковості, об'єктивності в оцінці фактів, явищ, подій в історії української державності; сприяти формуванню державницького мислення, історичного осмислення та національної самосвідомості, активної позиції майбутніх фахівців, їх патріотичних та морально-етичних переконань. Навчальний курс містить 120 годин (4 кредити). Дисципліна поділена на два модулі. Перший – Українська державність: витоки, форми, тенденції. Другий модуль – На шляху до відродження державності (XX – початок XXI ст.).

Компетентності навчальної дисципліни:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною професійною мовою, як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Програмні результати навчання:

ПРН2 Знати історію України та її культуру, процеси незалежності, територіальну цілісність та демократичний устрій України

ПРН6 Використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. Українська державність: витоки, форми, тенденції				
Тема1 Вступ до курсу «Історія української державності»	2/2	розуміти основні теоретичні положення, важливі вузлові проблеми курсу, загальні закономірності історичного розвитку	Обговорення питань на семінарському занятті	10
Тема 2. Становлення української державності в епоху середньовіччя	2/2	аналізувати закономірності та особливості еволюції державотворення в епоху раннього середньовіччя; виховувати патріотичні і морально-етичні переконання фахівця, відчуття причетності до тисячолітньої історії українського народу	Обговорення питань на семінарському занятті	10
Тема 3. Козацький період українського державотворення	2/2	вміти самостійно осмислювати закономірності розвитку козацького періоду державотворення; розуміти державний контекст епохи та знати характерні явища	Обговорення питань на семінарському занятті Написання есе	15
Тема 4 Українська національна революція (сер. XVII ст.). Козацько-гетьманська державна	2/2	вміти творчо застосовувати набуті знання з історії української державності у повсякденній діяльності, для	Обговорення питань на семінарському занятті Виконання самостійної роботи № 1 в	20

		орієнтації у суспільно-політичному житті	elearn	
Тема 5 Відродження ідеї українського національного самовизначення (кін. XVIII-XIX ст.)	2/2	вміти впроваджувати традиційно-історичні норми поведінки українського народу у сучасну практику державотворення; знати провідних діячів українського державотворення	Обговорення питань на семінарському занятті Написання есе	15
Тема 6. Нові тенденції в соціально-політичному житті України на початку XX ст.	2/2	розуміти контекст реалізації принципів історизму і об'єктивності в оцінці фактів, явищ, подій та персоналій	Обговорення питань на семінарському занятті Виконання самостійної роботи № 2 в elearn; Написання модульних тестів	30
Модуль 2. На шляху до відродження державності (XX - поч. XXI ст.)				
Тема 7. На шляху до відродження державності. Українська національно-демократична революція (1917-1920 рр.)	2/4	вміти синтезувати набуті знання у відповідне світосприйняття та високу політичну культуру; аналізувати варіанти моделей українського державотворення та їх сильні і слабкі сторони	Обговорення питань на семінарському занятті Написання есе	10
Тема 8. Радянська форма державності в Україні в умовах тоталітаризму (1921-1939 рр.)	2/2	знати складні та суперечливі явища, процеси в історії суспільно-політичного життя України	Обговорення питань на семінарському занятті Виконання самостійної роботи № 3 в elearn	15
Тема 9. Україна в роки Другої світової війни	2/2	знати державотворчий контекст періоду військового протистояння; розуміти та аналізувати науковий дискурс, який існує з наявного питання	Обговорення питань на семінарському занятті Виконання самостійної роботи № 4 в elearn	15
Тема 10. УРСР: повоєнні часи,	4/2	розкрити гуманістичну	Обговорення питань на	10

«відлига» та період «застою» 40-80-х рр. XX ст.		спрямованість історичного дискурсу з проблеми, орієнтованості її на пріоритет загальнолюдських цінностей; враховувати етичні цінності державотворчої спадщини українського народу при формуванні державницької позиції	семінарському занятті; Написання есе	
Тема 11. Історичні особливості пошуку оптимальних моделей будівництва незалежності України (з 1991 р.)	2/2	виробити уміння застосовувати набуті знання з історії у повсякденній діяльності, для орієнтації в суспільно-політичному житті, оцінки суспільних явищ і подій, персоналій	Обговорення питань на семінарському занятті	10
Тема 12. Аграрно-промисловий комплекс України	2/2	розуміти тенденції економічного розвитку України і, особливо, її агропромислового комплексу	Обговорення питань на семінарському занятті	10
Тема 13. Україна в сучасному світі	2/2	сприяти розвитку національної самосвідомості майбутніх фахівців; розуміти найбільш характерні риси взаємозв'язків і взаємовпливів етнічних груп в рамках української держави	Обговорення питань на семінарському занятті	10
Тема 14. Перспективи України в XXI ст. в історичній ретроспективі	2/2	вміти формувати власну громадську позицію щодо актуальних політичних проблем сьогодення	Обговорення питань на семінарському занятті Написання модульних тестів	20
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійні роботи повинні бути виконані самостійно відповідно вимог, які до них висуваються.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Борисова О., Климов А Історія української державності Підручник у 2-х томах. Т.1. – К.: Кондор, 2018. – 344 с.
2. Бевз Т. Українська державність: ідеологія, політика, практика / Інститут політичних і етнонаціональних досліджень НАН України. – К.: ІПіЕНД, 2022. – 247 с.
3. Греченко В. А., Гавриленко О. А., Столбуненко М. М. та ін. Історія державності України. – Х.: ТОВ «Одісей», 2018. – 608 с.
4. Дещинський Л. Є. та ін. Історія України та її державності. – Львів: «Львівська політехніка», 2019. – 474 с.
5. Історія української державності. – Умань: Сочінський, 2019. – 288 с.
6. Історія держави і права України / В. Д. Гончаренко, В. М. Єрмолаєв, В. О. Рум'янцев та ін. ; за ред. В. Д. Гончаренка. – Харків : Право, 2019. – 552 с.
7. Захарченко П.П. Історія держави і права України. – К.: Фенікс, 2018. – 496 с.
8. Зінкевич Р., Ратушна О., Нагірняк А. Історія державності та культури України. – Харків, 2023. – 201 с.
9. Климов А., Борисова О. Історія української державності. – К.: Кондор, 2018. – 344 с.
10. Ухач В.З. Історія держави і права України: Навчальний посібник (конспекти лекцій). – Тернопіль: Вектор, 2021. – 378 с.
11. Українська державність / упоряд. Ж. П. Копитко, Н. В. Козенюк; ред.: О. М. Трубайчук. – Київ, 2022. – 150 с.